

plante disse Foranstaltninger paa dansk Jordbund? Der er et Synspunkt, fra hvilket man kan betragte straffbare Handlinger og Retshaandhævelsen mod disse, efter hvilket et Institut som det her foreliggende maatte være bandlyst. Det er det meget ansete Straffegrundlag, den i saa lange Tider gældende Straffeteori, som hviler paa Gengældelsestanken. Forbryderen har begaaet en Brøde mod Samfundet eller en enkelt Person. Denne Brøde maa og skal sones, Samfundets Retfærdighedsfølelse kræver, at Straffen skal følge paa Forbrydelsen. Forbryderen har Ret til at blive straffet, hans Samvittighed, den Anger, han føler over Forbrydelsen, bliver først tilfredsstillet, naar han har udstaaet sin retfærdige Straf. Den Teori har været meget udbredt og er heller ikke uddød endnu, og den har stadig spillet en stor Rolle. Jeg tror unægtelig, det er den unyttigste og ufrugtbarste Teori, der nogen Sinde har været gjort gældende. Den har et meget naturligt Grundlag, det er en moderne Affødning af den primitive Hævnfølelse, hvorefter man slaar igen, saa snart man er bleven ramt. Men netop i den moderne Skikkelse, den har faaet, har den vist nok virket i høj Grad hemmende og hindrende paa alt Fremskridt inden for Straffelovgivningen og Strafferetsplejen.

Alle andre Straffeteorier kunne forliges med den Tanke, at Straffen er en meget praktisk, jævnt borgerlig Ting, at Straffen er noget, Samfundet anvender til at opnaa et bestemt praktisk Formaal, nemlig at forhindre Forbrydelse, enten man nu tager det saaledes, at man sætter Straf for en Handling for at virke afskrækkende paa alle de Lag i Befolkningen, som kunde være tilbøjelige til at gøre sig skyldige i en saadan Handling, eller man siger, at man anvender Straffen for at udøve en vis psykologisk Indvirkning paa Forbryderen, der er kommen i Konflikt med Straffelovgivningen, enten det nu er for at forbedre ham, eller det er for at gøre ham klart, at han ikke kan bære sig saaledes ad, uden at det gaar ham ilde. Naar man stiller sig paa dette mere praktiske Standpunkt, maa det jo blive en ret tydeligt, at det, man vil stræbe at opnaa ved at straffe, er man sørgelig langt fra at opnaa, at Straffelovgivningen i meget høj Grad forfejler sit Maal, og at alle de Forbedringer, som det 19de Aarhundrede har set i Straffelovgivningen hele Jordkloden over, ikke have hjulpet saa grumme meget til at

forbedre den kriminelle Tilstand. Man er kommen bort fra de middelalderlige barbariske Straffe og har sat mere humane Straffemidler i Stedet, som formentlig vilde virke i højere Grad forbedrende paa Forbryderen; — man har maaske opnaaet noget, men sikkert saare lidet. Disse Anstalter, som man kalder for Forbedringshuse, tør neppe i nogen særlig høj Grad siges at svare til deres Maal. Det viser sig, at den afskrækkende Karakter ikke betyder saa meget, og heller ikke den Indvirkning, den udstaaede Straf har paa det enkelte Individ, som har lidt den.

Dette er en almindelig, europæisk Kendsgerning, som bekræftes ved den almindelige Kriminalstatistik. Det vilde have været min naturlige Pligt som Ordfører for et Forslag som det foreliggende at give Oplysning om, hvorledes Forholdene ligger i Danmark. Det høje Ting og den højtærede Minister ville sikkert indrømme, at jeg i visse Maader er uskyldig, naar jeg ikke er i Stand til at udtale mig derom. Det er en kendt Sag, at den danske Kriminalstatistik er saa tarvelig, saa mangelfuld, at man ikke er i Stand til at bygge noget paa den. Den kender kun Forbrydelser, ikke Forbrydere, ved ikke, i hvilket Omfang der finder Recidiver Sted, hvorvidt den samme Forbryder kommer igen, kan ikke sige noget om, hvorledes Straffen virker paa den enkelte Forbryder. Det er maaske ligeledes bekendt, at den nu afgaaede Chef for statistisk Bureau har truffet Foranstaltninger til, at den danske Kriminalstatistik for Fremtiden vil blive betydelig bedre, men der foreligger endnu ikke noget Resultat af dette Arbejde, som er i sin første Vorden. Man kan se, hvor mange af dem, som have været indsatte i Anstalterne, der har været straffede enten med Strafarbejde eller paa anden Maade. Det viser sig, at det ikke er noget overraskende Tal, at det er Tilfældet med to Trediedele. Jeg har henvendt mig til Mænd, som vilde være i Stand til at give mig kompetente Oplysninger om disse Forhold for den største danske Jurisdiktions Vedkommende, nemlig Kjøbenhavn. Det er ogsaa blevet meddelt mig, at, hvis et Udvalg vilde komme til at beskæftige sig med Sagen og ønskede at faa Oplysninger derom, vilde man være i Stand til ved Hjælp af Kriminal- og Politirettens Generaliablade at skaffe fuldkomment detailleerede, paalidelige og nøjagtige Oplysninger for Kjøbenhavns Jurisdiktions Vedkommende; man vil kunne give tilstrækkelig Besked om, i hvor høj Grad een Gang